

บันทึก

เรื่อง ปัญหาการตีความ มาตรา ๑๐๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์  
และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ได้มีหนังสือ  
ด่วนมาก ที่ กสท.ม.๑๙๕๒/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๔๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการ  
กฤษฎีกาความว่า สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์มีปัญหาข้อ  
กฎหมายเกี่ยวกับการพิจารณาว่าบุคคลที่ถูกธนาคารแห่งประเทศไทยสั่งการโดยอาศัยอำนาจตาม  
มาตรา ๕๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และ  
ธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม  
พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ.  
๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือมาตรา ๒๔ ตีร วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคาร  
พาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการ  
ธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ถอดถอนจากการดำรงตำแหน่งในบริษัท  
เงินทุนหรือธนาคารพาณิชย์ แล้วแต่กรณี จะเป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตามความหมายของ  
มาตรา ๑๐๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และ  
ไม่สามารถดำรงตำแหน่งในบริษัทหลักทรัพย์ได้ เนื่องจากเคยถูกถอดถอนตามบทบัญญัติแห่ง  
กฎหมายอื่นหรือไม่ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์จึงได้เสนอ  
ข้อเท็จจริงและประเด็นปัญหาสรุปความได้ ดังนี้

๑. ข้อเท็จจริง

เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๑ และวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๑ ธนาคารแห่ง  
ประเทศไทยพิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นที่จำเป็นต้องแก้ไขฐานะหรือการดำเนินการของ  
บริษัทเงินทุนและธนาคารพาณิชย์ รวมทั้งสิ้น ๑๔ แห่ง ซึ่งหากปล่อยเน้นช้าอาจเกิดความเสียหาย  
แก่ประโยชน์ของประชาชน ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕๗ ทวิ วรรคสอง  
แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ.  
๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ  
เงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ  
มาตรา ๒๔ ตีร วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม  
โดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๓)  
พ.ศ. ๒๕๔๐ ถอดถอนกรรมการทั้งคณะของสถาบันการเงินทั้ง ๑๔ แห่งดังกล่าว ออกจาก  
ตำแหน่ง และแต่งตั้งบุคคลอื่นเข้าดำรงตำแหน่งแทน

๒. ความเห็น

ตามคำสั่งธนาคารแห่งประเทศไทยดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกำกับ

หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เห็นว่าเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาในกรณีส่วนตัว และในคำสั่งถอดถอนกรรมการของสถาบันการเงินแต่ละแห่งดังกล่าวธนาคารแห่งประเทศไทยมิได้ระบุว่ากรรมการแต่ละคนที่ถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งเป็นผู้มีความไม่เหมาะสมหรือมีความบกพร่องในการทำหน้าที่โดยส่วนตัวหรือไม่ และเนื่องจากบุคคลทั้งหมดดังกล่าวถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งโดยคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย จึงมีปัญหว่ากรรมการที่ถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งในสถาบันการเงินทั้ง ๑๔ แห่ง ตามคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทยจะเป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามในการเป็นผู้บริหารบริษัทหลักทรัพย์ตามมาตรา ๑๐๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ เนื่องจากเคยถูกถอดถอนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นหรือไม่ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เห็นว่ามีลักษณะต้องห้ามตามมาตราดังกล่าวอาจแบ่งได้เป็น ๒ ส่วน ส่วนที่หนึ่งเป็นลักษณะต้องห้ามเนื่องจากบุคคลนั้นเคยถูกถอดถอนจากการเป็นประธานกรรมการ กรรมการ หรือผู้จัดการตามมาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๑๔๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และส่วนที่สองเป็นลักษณะต้องห้ามเนื่องจากบุคคลนั้นเคยถูกถอดถอนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น กรณีที่เป็นประเด็นปัญหาคือการตีความลักษณะต้องห้ามส่วนที่สอง ซึ่งปรากฏในประเด็นดังกล่าวมีความเห็นแตกต่างกันเป็น ๒ ฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า การตีความลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐๓ (๕) ทั้งในส่วนที่หนึ่งและส่วนที่สองควรต้องมีความสัมพันธ์หรือสอดคล้องกันในเรื่องเหตุของการถอดถอน โดยใช้เหตุแห่งการถอดถอนที่กำหนดในมาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๑๔๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นฐานในการเทียบเคียง ฝ่ายที่หนึ่งจึงวางแนวพิจารณาว่าเนื่องจากเหตุแห่งการถอดถอนตามมาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๑๔๕ คือ การถอดถอนเนื่องจากผู้บริหารคนนั้นเป็นต้นเหตุที่ทำให้บริษัทหลักทรัพย์มีฐานะหรือมีการดำเนินงานในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน หรือเป็นต้นเหตุในการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ออกตามมาตรา ๑๔๑ หรือมาตรา ๑๔๒ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ ดังนั้น การถอดถอนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นจึงต้องมีเหตุที่เทียบเคียงได้กับเหตุใดเหตุหนึ่งตามที่กล่าวข้างต้นด้วย การถอดถอนนั้นจึงจะเป็นเหตุทำให้บุคคลดังกล่าวมีลักษณะต้องห้ามในการเป็นผู้บริหารบริษัทหลักทรัพย์ ซึ่งฝ่ายที่หนึ่งเห็นว่าลำพังคำสั่งธนาคารแห่งประเทศไทยที่ใช้อำนาจตามมาตรา ๕๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ หรือมาตรา ๒๔ ตริ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ยังไม่ถือว่าบุคคลที่ถูกถอดถอนตามคำสั่งดังกล่าวมีลักษณะต้องห้าม เพราะคำสั่งดังกล่าวมิได้ระบุว่าบุคคลรายใดที่ถูกถอดถอนเป็นต้นเหตุที่ทำให้สถาบันการเงินมีฐานะหรือการดำเนินการอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน หรือเป็นต้นเหตุแห่งการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของทางการแต่อย่างใดคำสั่งดังกล่าวจึงยังไม่อาจเทียบเคียงกับเหตุตามมาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๑๔๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ จนกว่าจะปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมที่แสดงได้ถึงการเป็นต้นเหตุอย่างใด

อย่างหนึ่งข้างต้น ดังนั้น トラบเท่าที่ไม่มีการยืนยันว่าบุคคลที่ถูกถอดถอนตามคำสั่งธนาคารแห่งประเทศไทยดังกล่าว คือบุคคลที่เป็นต้นเหตุแล้ว จะถือว่าบุคคลที่มีชื่อตามคำสั่งนั้นเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตามความหมายของมาตรา ๑๐๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่ได้

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า การตีความลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ ในส่วนที่หนึ่งและส่วนที่สองไม่จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์หรือสอดคล้องกันในเรื่องเหตุของการถอดถอนเพราะบทบัญญัติส่วนที่ว่า “เคยถูกถอดถอนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น” เป็นบทบัญญัติที่ต้องการเพียงผลของการสั่งถอดถอนตามกฎหมายอื่น มิได้มีความตอนใดที่แสดงให้เห็นว่า นอกจากผลของการสั่งถอดถอนตามกฎหมายอื่นแล้วจะต้องมีการพิจารณาเทียบเคียงเหตุแห่งการถอดถอนตามกฎหมายอื่นว่าต้องสอดคล้องกับเหตุถอดถอนตามมาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๑๔๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ ด้วยเพราะหากผู้ร่างมีวัตถุประสงค์ดังกล่าวก็จะต้องมีบัญญัติข้อความอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อวางขอบเขตของการตีความบทบัญญัติดังกล่าวไว้ด้วย การที่บทบัญญัติของกฎหมายปัจจุบันกำหนดเพียงว่า “เคยถูกถอดถอนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น” จึงเป็นบทบัญญัติที่ยืดหยุ่นในด้านการอ้างอิงกฎหมายอื่น ส่วนกฎหมายอื่นแต่ละฉบับกำหนดเหตุแห่งการถอดถอนไว้เป็นประการใด มิใช่ปัญหาที่กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์จะต้องนำมาพิจารณาซ้ำ ดังนั้น ตามความเห็นของฝ่ายที่สอง กรรมการทุกคนที่ถูกคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทยถอดถอนออกจากตำแหน่งตามข้อเท็จจริงที่หาหรือจึงมีลักษณะต้องห้ามในการเป็นผู้บริหารบริษัทหลักทรัพย์ตามมาตรา ๑๐๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยไม่คำนึงว่าเหตุแห่งการถอดถอนเป็นเรื่องใด ดังนั้น จึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แล้วเห็นว่า ตามมาตรา ๑๐๓ (๕) <sup>๑</sup> แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดห้ามมิให้บริษัทหลักทรัพย์แต่งตั้งหรือยอมให้บุคคลที่เคยถูก

<sup>๑</sup> มาตรา ๑๐๓ ห้ามมิให้บริษัทหลักทรัพย์ตั้งหรือยอมให้บุคคลซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นหรือทำหน้าที่กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการหรือที่ปรึกษาของบริษัทหลักทรัพย์

๑ล๑

๑ล๑

(๕) เคยถูกถอดถอนจากการเป็นประธานกรรมการ กรรมการ หรือผู้จัดการตามมาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๑๔๕ หรือเคยถูกถอดถอนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น

๑ล๑

๑ล๑

ถอดถอนจากการเป็นประธานกรรมการกรรมการหรือผู้จัดการตามมาตรา ๑๔๔<sup>๒</sup> หรือมาตรา ๑๔๕<sup>๓</sup> แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือเคยถูกถอดถอนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นเป็นหรือทำหน้าที่กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการหรือที่ปรึกษาของบริษัทหลักทรัพย์ ซึ่งคำว่า “ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น” นั้น พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ มิได้กำหนดไว้ว่าหมายถึงบทบัญญัติของกฎหมายใดบ้าง หรือมีขอบเขตแค่ไหน ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องอาศัยหลักการตีความกฎหมายที่ว่า กรณีที่บทบัญญัติของกฎหมายมีถ้อยคำต่อเนื่องกันและคำสุดท้ายเป็นคำที่มีความหมายทั่วไปต้องตีความคำสุดท้ายให้มีความหมายทำนองเดียวกับคำที่มาก่อน (ejusdem generis rule) ดังนั้น การถูกถอดถอนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นตามกรณีนี้จึงต้องเทียบเคียงจากกรณีการถูกถอดถอนตามบทบัญญัติของมาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๑๔๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ และเมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติของมาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๑๔๕ แล้วจะเห็นได้ว่าการถอดถอนตามบทบัญญัตินี้ดังกล่าวนี้มีเหตุเนื่องมาจากผู้บริหารของบริษัทหลักทรัพย์คนใดคนหนึ่งเป็นต้นเหตุทำให้บริษัทหลักทรัพย์มีฐานะหรือมีการดำเนินงานในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน หรือเป็นต้นเหตุในการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ตามมาตรา ๑๔๑<sup>๔</sup> หรือมาตรา

<sup>๒</sup> มาตรา ๑๔๔ เมื่อปรากฏหลักฐานต่อสำนักงานว่า บริษัทหลักทรัพย์ใดมีฐานะหรือมีการดำเนินงานในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน หรือกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของสำนักงานตามมาตรา ๑๔๑ หรือมาตรา ๑๔๒ ให้สำนักงานมีอำนาจสั่งให้บริษัทหลักทรัพย์นั้นถอดถอนกรรมการ ผู้จัดการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์ผู้เป็นต้นเหตุดังกล่าวออกจากตำแหน่งได้ และให้บริษัทหลักทรัพย์นั้นแต่งตั้งบุคคลอื่นโดยความเห็นชอบจากสำนักงานเข้าดำรงตำแหน่งแทนภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันถอดถอน

<sup>๓</sup> มาตรา ๑๔๕ บริษัทหลักทรัพย์ใดไม่ถอดถอนบุคคลหรือถอดถอนแล้วไม่แต่งตั้งบุคคลอื่นเข้าดำรงตำแหน่งแทนภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันถอดถอน ให้สำนักงาน ด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ก.ล.ต.มีอำนาจสั่งดังต่อไปนี้

(๑) ถอดถอนกรรมการ ผู้จัดการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์ซึ่งบริษัทหลักทรัพย์นั้นไม่ถอดถอน

(๒) แต่งตั้งบุคคลหนึ่งบุคคลใดไปดำรงตำแหน่งแทนผู้ซึ่งถูกถอดถอนเป็นเวลาไม่เกินสามปี และให้บุคคลนั้นได้รับคำตอบแทนตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนดโดยให้จ่ายจากทรัพย์สินของบริษัทหลักทรัพย์นั้น และในระหว่างเวลาที่บุคคลดังกล่าวดำรงตำแหน่งอยู่ ผู้ถือหุ้นของบริษัทหลักทรัพย์จะมีมติเพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งของสำนักงานมิได้

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้ถือว่าคำสั่งของสำนักงานตามวรรคหนึ่ง เป็นมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี

บุคคลซึ่งถูกถอดถอนจะเข้าไปเกี่ยวข้องหรือดำเนินการใดๆ ไม่ว่าโดยทางตรงและทางอ้อม ในบริษัทหลักทรัพย์นั้นมิได้ และต้องอำนวยความสะดวก และให้ข้อเท็จจริงแก่บุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งแทน

<sup>๔</sup> มาตรา ๑๔๑ ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่าบริษัทหลักทรัพย์ใด

(๑) จัดทำบัญชีไม่เรียบร้อยหรือไม่ทำให้แล้วเสร็จภายในเวลาอันสมควร

๑๔๕<sup>๕</sup> แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งเหตุของการถอดถอนทั้งสองกรณี นั้นอาจเทียบเคียงได้กับเหตุของการถอดถอนกรรมการ ผู้จัดการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการ ดำเนินงานของบริษัทเงินทุนตามมาตรา ๕๗ ทวิ<sup>๖</sup> วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการประกอบ ธุรกิจเงินทุนฯ หรือของธนาคารพาณิชย์ตามมาตรา ๒๔ ตริ<sup>๗</sup> วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม

(๒) กระทำการหรือไม่กระทำการตามที่สำนักงานประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการ ก.ล.ต.

ให้สำนักงานมีอำนาจสั่งให้บริษัทหลักทรัพย์นั้นแก้ไขการกระทำดังกล่าวหรือกระทำการหรือ งดเว้นกระทำการตามที่สำนักงานเห็นสมควรภายในเวลาที่กำหนด

<sup>๕</sup> มาตรา ๑๔๒ เมื่อปรากฏหลักฐานต่อสำนักงานว่าบริษัทหลักทรัพย์ใดมีฐานะหรือมีการ ดำเนินงานอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน ให้สำนักงานมีอำนาจสั่ง ให้บริษัทหลักทรัพย์นั้นแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานดังกล่าวได้ภายในระยะเวลาที่สำนักงานกำหนด

<sup>๖</sup> มาตรา ๕๗ ทวิ\* เมื่อปรากฏหลักฐานต่อธนาคารแห่งประเทศไทยว่า บริษัทใดมีฐานะหรือ การดำเนินงานอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน หรือกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทใด ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทยตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๗ ตริ ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจสั่งให้บริษัทนั้นถอดถอน กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทผู้เป็นต้นเหตุดังกล่าวออกจากตำแหน่ง ได้ ในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยสั่งให้ถอดถอนบุคคลใด ให้บริษัทนั้นแต่งตั้งบุคคลอื่นโดยความเห็นชอบ จากธนาคารแห่งประเทศไทยเข้าดำรงตำแหน่งแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันถอดถอน บริษัทใดไม่ถอดถอน บุคคลหรือถอดถอนแล้วไม่แต่งตั้งบุคคลอื่นเข้าดำรงตำแหน่งแทน ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วยความเห็นชอบ ของรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งดังต่อไปนี้

(๑) ถอดถอนกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัท ซึ่ง บริษัทนั้นไม่ถอดถอน

(๒) แต่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนไปดำรงตำแหน่งแทนผู้ซึ่งถูกถอดถอน

ในกรณีที่มีความจำเป็นรีบด่วนที่จะต้องแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของบริษัทใด ซึ่งหาก ปลดปล่อยนั้นอาจเกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วยความเห็นชอบของ รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งถอดถอนกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทนั้น และ แต่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนไปดำรงตำแหน่งแทนได้ทันทีตามที่เห็นสมควร

ฯลฯ

ฯลฯ

<sup>๗</sup> มาตรา ๒๔ ตริ เมื่อปรากฏหลักฐานต่อธนาคารแห่งประเทศไทยว่าธนาคารพาณิชย์ใดมี ฐานะหรือการดำเนินการอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน หรือ กรรมการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของธนาคารแห่ง ประเทศไทยตามมาตรา ๒๔ ทวิ ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจสั่งให้ธนาคารพาณิชย์นั้นถอดถอนกรรมการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ผู้เป็นต้นเหตุดังกล่าวออกจากตำแหน่งได้

ในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยสั่งถอดถอนบุคคลตามวรรคหนึ่งให้ธนาคารพาณิชย์นั้น แต่งตั้งบุคคลอื่นโดยความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทยเข้าดำรงตำแหน่งดังกล่าวแทนภายในเวลา สามสิบวันนับแต่วันถอดถอน

ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ใดไม่ถอดถอนบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือถอดถอนแล้วไม่แต่งตั้ง บุคคลอื่นเข้าดำรงตำแหน่งแทนตามวรรคสอง ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีมี อำนาจสั่งถอดถอนบุคคลดังกล่าวหรือแต่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนไปดำรงตำแหน่งแทน

แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ

สำหรับกรณีที่หาข้อเท็จจริงปรากฏว่าธนาคารแห่งประเทศไทยโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้อำนาจตามมาตรา ๕๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ และมาตรา ๒๔ ตริ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ สั่งถอดถอนกรรมการของบริษัทเงินทุนและธนาคารพาณิชย์ทั้งคณะ เนื่องจากมีความจำเป็นรีบด่วนที่จะต้องแก้ไขฐานะและการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนและธนาคารพาณิชย์ดังกล่าว เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน โดยคำสั่งนั้นมีได้ระบุว่าบุคคลใดเป็นต้นเหตุที่ทำให้บริษัทเงินทุนหรือธนาคารพาณิชย์มีฐานะหรือการดำเนินการอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน หรือเป็นต้นเหตุในการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทย ดังนั้น เหตุของการถอดถอนกรรมการดังกล่าวจึงไม่อาจเทียบเคียงกับเหตุของการถอดถอนผู้บริหารของบริษัทหลักทรัพย์ตามมาตรา ๑๔๔ และมาตรา ๑๔๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ ฉะนั้น กรรมการของบริษัทเงินทุนและธนาคารพาณิชย์ที่ถูกคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทยถอดถอนตามกรณีที่หาข้อเท็จจริงนี้ จึงมิใช่เป็นกรรมการที่เคยถูกถอดถอนตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นตามนัยมาตรา ๑๐๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

(ลงชื่อ) อักษราทร จุฬารัตน

(นายอักษราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๔๒

---

ในกรณีที่มีความจำเป็นรีบด่วนที่จะต้องแก้ไขฐานะหรือการดำเนินการของธนาคารพาณิชย์ใด ซึ่งหากปล่อยเนิ่นช้าอาจเกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งถอดถอนกรรมการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของธนาคารพาณิชย์นั้นและแต่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนไปดำรงตำแหน่งแทนได้ทันทีตามที่เห็นสมควร